

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Zoetermeer, 15 december 2025

Onderwerp: Advies ASD Sterke Sociale Basis

Geacht College,

Naar aanleiding van u adviesaanvraag van 4 november jl. met betrekking tot Visie Sterke Sociale Basis berichten wij u als volgt. In uw adviesvraag stelt u een aantal specifieke vragen waarop we hieronder ingaan.

Als ASD voelen we een zekere ambivalentie bij het uitgangspunt “de inwoner maakt het verschil” in samenhang met de dienende rol die de gemeente voor zichzelf ziet weggelegd. De ASD steunt de positionering die de gemeente kiest om faciliterend, ondersteunend en dus dienend te zijn.

Om die rol goed te kunnen vervullen is er meer nodig dan alleen reageren op initiatieven van inwoners. Zeker als het gaat om het bereiken en motiveren van inwoners die soms zwaar belast zijn en/of te maken hebben met een beperking, een migratie achtergrond, laaggeletterdheid etc. Dat is een grote opgave waarbij de gemeente zelf actief een rol kan en zou moeten spelen.

De ASD adviseert een strategie te ontwikkelen waarin wordt uitgewerkt hoe effectief “beweging” bij de diverse doelgroepen bereikt kan worden. Het op een eenduidige en eenvoudige wijze aanvragen van subsidie kan hierbij worden meegenomen. Ook hierbij kan een goed geregisseerde uitvraag bij inwoners en instanties helpend zijn.

De ASD adviseert om naast een faciliterende rol ook een initiërende rol te pakken. Om met bestaande organisaties samen concrete actie te ondernemen. De ASD adviseert om intensief met bestaande organisaties in overleg te gaan met de vraag hoe zij (meer) kunnen bijdragen aan het verder tot stand brengen van een sterke sociale basis en hoe de gemeente daarbij kan helpen. En als nodig, zoek als gemeente ook de grenzen op wat de mogelijkheden betreft. In dit kader kan en moet de samenwerking tussen formele en informele inzet aan de orde zijn.

De ASD adviseert om in dit proces de aandacht te richten op concrete activiteiten die mensen kunnen verleiden mee te gaan doen. Vanuit het idee dat hiermee de meeste mensen over de streep worden getrokken.

In het begin van dit advies hebben we u geadviseerd nader te onderzoeken vanuit de huidige praktijk wat remmende en helpende aspecten zijn bij het realiseren van een sterke sociale basis. In een dergelijk onderzoek kan naar voren komen wat goede randvoorwaarden zijn bij toekomstig beleid.

Adviezen

De ASD adviseert u:

- de aanleiding/opdracht voor het ontwikkelen van een visie (GALA) te benoemen en uw kijk op de problematiek en impact voor Zoetermeer onderbouwd aan te geven.
- uw visie op trends als segregatie, polarisatie, in relatie tot lokale initiatieven om hier tegenwicht aan te bieden, in de notitie op te nemen.
- uw visie op concrete flankerende maatregelen te formuleren die bijdragen aan de gewenste brede sociale basis.
- het begrip sociale basis scherper te definiëren en een analyse te maken, vanuit de huidige praktijk (van buurtverbinders, wijkregisseurs, combinatiefunctionarissen e.a.), wat helpende en remmende factoren zijn bij de verdere ontwikkeling van een sterke sociale basis. Een eenvoudiger wijze van subsidieverlening hierbij kan hierbij betrokken worden.
- een globale analyse op te nemen van de financiering van het ontwikkelingsproces en te boeken resultaat.
- aandacht te besteden aan de bijdrage die het Huis van Actief Burgerschap levert en in de toekomst kan leveren.
- om intensief met bestaande organisaties te overleggen over hun (mogelijke) bijdrage aan de gewenste ontwikkeling en hoe de gemeente daarbij kan helpen, waarbij afstemming tussen formele en informele inzet aan de orde kan zijn.
- naast een dienende ook een initiërende rol te spelen om zoveel mogelijk inwoners “in beweging” te krijgen met extra aandacht voor specifieke doelgroepen (zie ook bullet 3).
- om vanuit een initiërende rol de aandacht te richten op concrete activiteiten die mensen laagdrempelig kunnen verleiden om in beweging te komen.
- om de door u voorgestane uitvraag bij inwoners en instanties strak te regisseren zodat informatie verkregen wordt over wat vanuit de huidige praktijk remmende en helpende aspecten zijn, hoe effectief “beweging” bij inwoners op gang gebracht kan worden en om randvoorwaarden in beeld te krijgen ten behoeve van toekomstig beleid.

Hoogachtend,
Namens de Adviesraad sociaal domein Zoetermeer

Rob Janssen
Voorzitter